

ABONAMENTUL:

un an	160 Lei
jumătate de an	80 Lei
Exemplarul	3 Lei

Biblioteca Univ. din Cluj e. ex.
CLUJ

HUMANUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONALȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

Realizări.

La venirea guvernului național-țărănesc se restituie imediat o bruscă schimbare a lucrurilor. N'a fost o dislocare potrivnică bunei așezări și nici o diformare a unei stări sănatoase, ci din potrivă se manifestă, cum era și firesc, dela cea dintâia clipă a guvernării, voința de a rectifica o stare anormală, diformată, dislocată. Nu se pare o utopie, ceva irealizabil, abstract sau o încercare prea grea să se ajungă îndepărtări unei stări care apărea, în întregime ireparabilă, stricăta. Nu cu prea mică remușcare, potestatea anterioară învidiau orice obiecte intenționate lansate de ministrii național-țărăniști și dacă au înădiat după schimbare, dar mai târziu au început campania de denigrare împotriva membrilor din guvern. Se puneau cele mai infernale picăci și de slăbiciunea statului care au în eput și ei să regrete neașteptata dispariție a desmățului în trebile și banii țării.

Azi, după o guvernare de doi ani și jumătate, după e cobzastocotele mai mari au fost înălțurate putem concluda, nu cu puțină satisfacție, că punerea în aplicare a programului partidului național-țărănesc a adus roadele așteptate. Purificarea serviciilor de stat și ridicarea nivelului moral în administrația publică cu eliminarea așezării, reînălțarea Regelui în drepturile sale, contractarea primului împrumut și stabilizarea monedei sunt toate realizări de o incontestabilă valoare. În colaborare cu un corp parlamentar liber ales, guvernul a căutat să epuizeze toate punctele programului său din prima fază a guvernării. Acum cu încheierea noului împrumut, această primă fază s'a sfârșit.

Urmează de acum faza două, indiferent dacă în fruntea guvernului național-țărănesc va sta d. Mironescu sau iarăși d. Iuliu Maniu. În executarea programului, oricare guvern din sânul partidului național-țărănesc va respecta programul întocmit de noi. Urmează astfel înfăptuirea creditului agricol și a bănilor de agricultură și îmbunătățirea sumelor obținute prin împrumut. Va fi faza unei efecive ajutorări a țărânilor împotriva oricărui rezistent a opoziției.

Cetitorii sunt rugați a ne trimite cât mai curând lucrări literare și științifice pentru sf. Paști.

O impozantă manifestare economică.

— Târgul de animale de reproducție dela Timișoara a avut o reușită neașteptată. Peste 20 mii vizitatori.

Discursul de deschidere al d-lui Dr. Iustin Marșieu și răspunsul d-lui Sever Bocu.

La 18 cor. a avut loc la Timișoara marele târg de animale de reproducție, anunțat de noi încă de astă iarnă. Felul în care a decurs acest târg ne îndrăgnea a face o constatare, care în actuala criză economică n'om lăsa să o putem face. Rezultatul o în trecut cadrele obișnuite și așteptate, intrucât din toate cinci județele, ca Timiș-Torontal, Arad, Caraș, Severin și Bihor a participat o mulțime de peste 20.000 de proprietari țărâni și intelectuali, fie ca expozanți-vânzători fie ca vizitatori-cumpărători. Dacă din cauza lipsei de numerar și a situației economice desavantajoașă plugărimii am avut o justificată teamă de nereușită, tot atunci mai aveam și o tăcută speranță că se vor putea totuși înfrânge neajunsurile, fiind cunoscut că președinte al comitetului organizator este d. Dr. Iustin Marșieu care împreună cu d. ministru Sever Bocu ne inspira o nedejde în reușita pe deplin do-

vedită azi. Că ce activitate a desfășurat d. Dr. Marșieu fost prefect al județului Arad și președinte al camerei agricole din județul nostru pentru a ne pune în fața acestui rezultat impozant, lăsăm să vorbească confratele nostru »Vestul«.

„Se cuvine însă să-i aducem noi omagiile, omului valoros, care s'a dovedit și de astădată, d. Marșieu, marele înfăptuitor arădan, a cărui merite nu-s întrecute decât de modestia sa. De dimineață până în noapte a stat, în vânt, în frig, a supravegheat, a dat ordine, și când totul a reușit nu se poate mai perfect, s'a bucurat, sincer profund, fără reproș și fără invidie. Directoratul VII. Timișoara numai așa a putut izbuti că a avut o pleiadă de oameni de valoare. Printre aceștia, printre cei dinții: Iustin Marșieu”.

Adecă, izbânda acestei manifestări economice se datorește, precum ne-am așteptat noi în primul rând, d-lui

Dr. Iustin Marșieu care astfel ia un loc de frunte alături de d. Sever Bocu neîntrecutul inițiator și propagator al însănoșirii noastre economice. Județului Arad îi revine astfel un merit de netăgădui de a fi conclucrat efectiv prin un demn reprezentant al său, la o înfăptuire care cu certitudine își va avea ecoul dorit în străinătate și prin ce, de sigur că țara noastră profit poate avea. În fața rezultatului fără precedent în anii de după unire, ne exprimăm o vie satisfacție că Directoratul VII a fost cel dintâi care în pofida crizei dă pilda unui real progres în dezvoltarea bogăției sale. E meritul incontestabil al d-lui Sever Bocu, curajosul luptător naționalist de pe vremuri, care ținând seamă de ritmul vremii, precum în trecut, și în timpurile actuale de greu impas economic, caută să aducă remediile efecace. Noi îi suntem întotdeauna recunoscători pentru aceste rare străduinți.

—p.—

Deschiderea expoziției.

Miercuri, 18 Martie a. c. ora 11 dim. s'a deschis la Timișoara, în cadrul unei solemnități deosebite primul târg de animale pentru reproducție aranjat din inițiativa și sub auspiciile directoratului VII ministerial, pentru județele Arad, Bihor, Caraș, Severin și Timiș-Torontal.

În numărul nostru viitor vom arăta atât numărul animalelor expuse cât și valoarea ce ele o reprezintă.

Asemenea cota de participare a fiecărui județ în parte și premiile decernate de către comisiunile speciale. Sosirea dlui Ministru Sever Bocu,

care a venit împreună cu dna. dșoara și directorul său de cabinet dl. Eugen Imbuzeanu, este salutată cu uralele expozanților, în timp ce muzica regimentului 5 Vânători de sub conducerea dlui locot. Munteanu întonează un marș.

Discursul d-lui dr. Iustin Marșieu.

În pavilionul principal al Asociației „Fauna”, dl dr. Iustin Marșieu, președintele Camerei de Agricultură din Arad și al comitetului aranjator, salutând prezența dlui Ministru Sever Bocu. într-o cuvântare documentată explică pe rând cauzele care au împiedecat buna dezvoltare a agriculturii noastre, criza financiară apăsătoare din ultimii ani și dezinteresul țărânilor față de inventarul agricol: unelte și vite.

Dacă la acestea se mai adaugă apoi politica bancară, lipsită de orice înțelegere prin acordarea de credite nesăbuite și supraproducția ce a mărit criza economică, atunci se poate vedea câtă muncă tre-

buește depusă, pentru refacerea gospodăriilor rurale, și reînălțarea țărânilor la brazda și vitele sale, singurele surse adevărate de câștig.

În semnul acestui imperativ de stat, ideea organizării primului târg de animale de reproducție în Banat nu poate decât onora pe dl ministru Sever Bocu și colaboratorii cari l-au susținut, dovedind că țara noastră poate rivaliza cu țările vecine și poate da posibilitate crescătorilor și proprietarilor să găsească acasă animalele de cari are nevoie.

Datorită zelului neînfrânt și perseverenței dlui ministru Bocu se datorește succesul acestui târg, care ne-a redat

mândria și încrederea în propriile noastre forțe, punând capăt criticilor și ridicând provincia la înălțimea cuvenită.

Mai departe dl Marșieu spune „Directoratul și anume dl Ministru Sever Bocu, a dat această strălucită documentare a calităților vitelor noastre de reproducție.

Cu toate criticile și contrariturilor prognosticurilor nefavorabile reușitei expoziției, dl Ministru a îmbrățișat cu toată simpatia ideea aranjării acestei expoziții și cu deplină în-suflețire a știut duce la capăt această operă cu care poate să se mândrească atât dsa, cât și Directoratul nostru.

(Aplauză)

Continuarea în pagina III-a

Buletinul Agricol

al Camerei de Agricultură a județului Arad.

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei	250—280.—	per 100. kgr.
Orz	"	290—310.—	" " "
Ovăș	"	380—440.—	" " "
Porumb	"	250.—260.—	" " "

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei	8.—15.000.—
" " boi	"	15.—20.000.—
" " porci	"	4.—6.000.—
Una vacă	"	5.—10.000.—

Distribuirea terenurilor pentru cultivarea Sfeclei de zahăr.

Chestiunea cultivării sfeclei de zahăr în anul crt. a fost viu comentată de către cei interesați din întreg județul. — Începând deja dela primele pertractări pentru contractarea contingentului anului 1931. au sosit mereu cereri la Camera de Agricultură, pentruca să facă intervențiile de lipsă în interesul agricultorilor.

La timpul său Camera a și căutat legătura cu Direcțiunea fabricii de zahăr cerându-i relații privitor la condițiunile în baza cărora va porni la încheierea contractelor. —

Fabrica de zahăr a răspuns că în anul 1931. se va cultiva numai pe jumătate contingentul din anul trecut și că repartizarea se va face în mod absolut egal între cultivatorii vechi fără considerare la culoarea politică, naționalitate și confesiune.

Ce e drept răspunsul acesta ne-a convenit foarte mult în baza căruia bineînțeles am căutat să clarificăm pe cei ce ni-se

adresau cu plângerile lor. Cultivatorii însă mai nou, ne aduc vestea că în județ nu se întâmplă întocmai așa cum fabrica de zahăr promitea că o facă cu ocaziunea încheierii contractelor.

După informațiunile primite fabrica de zahăr nu repartizează în mod egal între cultivatorii vechi jumătatea contingentului din anul trecut ci în mod oarecumva discret încheie contracte cu favorizații ei pentru întinderi mai mari ce întrec cu mult condițiunile pe cari ar trebui să le țină în vedere. Ba ceva mai mult se favorizează elementul minoritar față de cultivatorii români.

Cred că Direcțiunea Fabricii de zahăr va controla în viitor cu o mai mare atențiune activitatea funcționarilor ei, fiind ferm convins că toate abaterile dela condițiunile stabilite se fac fără consimțământul ei.

NICOLAE POPESCU.
Inginer Agronom Inspector

AVIZ.

Se aduce la cunoștința pomicultorilor și tuturor celor interesați că la Camera de Agricultură a județului Arad se poate căpăta preparatul „Dendrin“ pentru stropirea pomilor cu prețul de Lei 30.— per kgr. ab magazia Camerei Arad Piața Mihai Viteazul No. 9. pânăcând pe piața un

kgr. „Dendrin“ se vinde cu prețul de Lei 45.

Preparatul „Dendrin“ este foarte folositor pentru stropirea pomilor de toamnă și primăvară timpuriu încă înainte de a începe vegetațiunea de aceea îl recomandăm tuturor să folosească acest preparat.

Copie după adresa Direcțiunii Generale a Casei Aute a R. M. S. No. 21432/1931. către Uniunea Camerelor de Agricultură București.

La adresa D-voastră No. 667. din 14. Februarie 1931. avem onoarea a vă aduce la cunoștință următoarele:

La depozitul de fermentare Arad se face recepția tutunurilor recoltate 1930.

Până în ziua de 15. Februarie 1931. au predat:

2431. cultivatori o cantitate de 994684 kgr.

Dintre toți cultivatorii cări au pre-

dat până la 15. Februarie, la 116. cultivatori s-a constatat o lipsă totală de 3202 kgr. față de cantitatea cântărită la comună.

În conformitate cu art. 94. par. 3. din Legea Monopolurilor acestor cultivatori li s-a aplicat amenda legală de 250 lei pe kgr. de tutun predat în minus.

Procesele verbale de contravenții dresate de Comisiunea de recepție de

la Arad vor veni la Direcțiunea Generală C. A. M unde se vor examina de Serviciul Contencios și dacă vor fi găsite în conformitate cu legea se vor da deciziuni pentru conformarea amenzilor.

Cultivatorii contravenienți vor primi copii după de izii și au dreptul la apel prin Tribunal timp de 10. zile libere dela comunicarea deciziunii.

Reclamațiunea Camerei de agricultură a județului Arad și mai ales proporți pe care o dă împrejurărilor care au determinat aceasta reclamațiune este exagerată.

Măsurile luate de comisiunea de recepția tutunurilor dela Arad sunt în conformitate cu Legea Monopolurilor.

(ss) indiscifr. bil.

Copie după adresa Corp. 7. Armată Serviciul Intendenței

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 24. Martie 1931. orele 10. dimineața se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru aprovizionarea cantității de

cca 2791 vagoane de lemne de foc socotit vagonul de 10.000. kgr. esențiale, necesar tuturor trupelor din garnizoanele depe raza C. 7. A. arătate mai jos:

GARNIZOANA	Cantitățile necesare pe anul		Total vagoane
	1931.	1932.	
	in vagoane		
Sibiu	50	118	168
Orăeștie	—	44	44
Deva	8	4	12
Petroșeni	46	22	68
T. Severin	186	81	267
Tg. Jiu	105	78	183
Orșova	47	32	79
Timișoara	506	349	855
Lugoj	207	134	341
Caransebes	103	55	158
Oravița	9	9	18
Reșița	12	5	17
Somosches	13	8	21
Arad	303	171	474
Cisnădia	2	2	4
Total	1671	1120	2791

Cantitatea precisă a lemnurilor necesare va fi stabilită cu ocaziunea încheierii contractului.

Licitatiunea se va ține în aceeași zi și oră adecă la 24. Martie 1931. ora 10. după cum urmează:

La Comandamentul C. 7. A. Serv. Int. Sibiu Str. Regina Maria No. 4—6. etajul 2. camera 104. pentru toate garnizoanele arătate mai sus.

La comandamentul Diviziei I. Inf. Serv. Int. Timișoara (Cetate) pentru garnizoanele Timișoara, Lugoj, Oravița, Somosches, Reșița și Caransebes.

La Comandamentul Diviziei 19. Inf. Serviciul Intendenței T. Severin pentru Garnizoanele T. Severin, T. Jiu și Orșova.

La Comandamentul Diviziei I. Cavalerie Serv. Intendenței Arad (Cetate) pentru garnizoana Arad.

Ofertele vor fi însoțite de garanța de 5 la sută, din valoarea furniturii oferită, în numerar sau efecte garan-

tate de Stat socotite în valoarea lor nominală.

Garanța va fi consemnată la Casa de Depuneri, licitatorul prezentând licitațiunea recipisa de garanție depusă într-un plic separat și sigilat.

Termenul de predarea lemnurilor este cu începeră dela 1. Aprilie 1931. și trebuie complet terminat până la data de 1. August 1931. predând lunar în proporție egală cu cantitatea contractată.

Caietul de sarcini se va putea vedea în orice zi de lucru între orele 12—13. la Comandamentele susarătate.

Licitatiunea se va ține conform dispozițiunilor art. 88—110. din Legea Contabilității Publice și art. 31—53 din Regulamentul Oficiului Central de Licitatiune.

No. 133498 din 18. Februarie 1931.

Șeful Serv. Intendenței C. 7. A. Int. Colonel (ss) Cotăescu.

Continuare din pagina 1

Răspunsul d. ministru Sever Bocu

Domnule Președinte,
Vă mulțumesc pentru amabilele cuvinte ce-mi adresați. Sunt fericit să pot inaugura primul târg de vite, de acum permanent, în toți anii, din județele Directoratului nostru. Căna ne-am hotărât să-l facem a fost din parte-ne lansarea unei sfidări împotriva crizei economice. Noi nu ne-am abandonat în aceasta criză și nu am făcut apel la stat. Am primit lupta cu conjuncturile nenorocite, adverse, și am învins. Expoziția ce o avem înaintea-ne este mai curând o stăruire manifestată de forțe economice. Ea ne redă complet încrederea în noi, în aptitudinile noastre. Se poate vorbi de criză într'un finit în care bogăția poate izbucni într'o asemenea demonstrație? Ne obișnuisem să admirăm ce e străin. Ori de sigur ar fi pretențios din parte să ne gândim la expoziții industriale, mecano-tehnice. Dar pentru expoziții zootehnice, nu e într'adevăr nevoie să mergem în vecini, la Viena, Budapesta, Praga, ca să putem admira. Să-i poftim poate mai curând pe alții la noi. Trăim pe cel mai privilegiat sol al Europei. Nicăiri — în afară de Franța poate — nu există o natură mai privilegiată, mai luxuriantă ca la noi.

D. Bocu remarcă în continuare bogăția județelor din Directorat. Expoziția noastră e prima în Banat, care se ține după revoluția reformei agrare. S'a susținut atunci, că distrugerea mării proprietăți va da o lovitură mortală culturii vitelor, căci mica proprietate nu e aranjată pentru o cultură rațională, metodică de selecțiune a vitelor. Expoziție noastră dăruim această supoziția. Ne propunem un du-

blu scop, cu ajutorul Camerelor agricole: permanența înobluire a raselor și mărirea producției. Exportatorii dintr'un singur județ, Caraș, ni-au arătat că anul trecut, 1930, au exportat din acest județ vite în valoare de peste 100 milioane. Într'un singur punct de vamă, pe de altă parte, în Limiș Torontal, se exportează săptămânal, ni-sa spus, până la 1000 de vite. Aceasta este foarte îmbucurător.

D. Sever Bocu arată apoi importanța așezării geografice a Banatului care îi deschide posibilitatea de a fi centru de transit între Europa și Asia-Mică.

Știu, domnule Președinte Marșieu, ce vă dătează D. voastră personal, și ce dătează colaboratorilor d. voastră și ai mei, pentru obținerea acestui succes. De aceea dați-mi voie să vă aduc d. voastră și prin d. voastră și lor profunzimea mea mulțumită și recunoștință, pentru tot ce ați făcut pentru finutul nostru prin această expoziție. Mulțumesc totodată tuturor expunătorilor, și înădăjduiesc, că la n. area expoziție, pe care o vom face la toamnă, în proporții și mai mari și cu participarea străinătății, ne vom întâlni cu d. voștri din nou. Experiența prezentă ne arată clar unde se află soluțiile: în forțele proprii. Pentru biruința finutului nostru și a țării noastre, termin, urând sănătate, îndelungă viață și glorie Majestății Sale Regelui nostru Carol al II-lea!

(Mulțimea a izbucnit în urale și Muzica militară a intonat imnul Regelui, care a fost ascultat de ce prezenți cu capetele descoperite.)

Stocul de vite.

La târgul de animale de reproducție au fost aduși total 162 tauri, dintre cari 48 nu au fost declarați în prealabil și cari prin urmare nu figurează în catalogul târgului. S'au mai adus 131 tăurași, dintre cari 51 ca-

pete neanunțate, 66 vaci, dintre cari 18 neanunțate, 107 armăsari dintre cari 19 neanunțate, 132 iepi și iepișoare, dintre cari 46 neanunțate, 366 vieri și scroafe (255 neanunțate) și 63 oi dintre cari 13 neanunțate.

Vânzările efectuate.

S'au vândut la acest târg 2 armăsari cu prețul de 43.000 Lei (unul cu 24.000, celalalt cu 19.000), 89 tauri și tăurași, cu prețul global de un milion șase sute de mii cinci sute Lei, 6 vaci cu prețul total de 55.000 Lei, 72 vieri cu Lei 274.500, și 21 scroafe cu Lei 45.200.

Crescătorii sunt în general mulțumiți cu prețurile obținute, cel mai scump taur s'a vândut cu 30.000 lei, iar cei mai ieftin cu 14.000. Majoritatea taurilor au fost vânduți cu câte 17—18.000 Lei de cap. Cea mai scumpă vacă s'a vândut cu 15.000 Lei. Cel mai scump vier cu 8500 Lei, iar cel mai ieftin, cu 3000 Lei. Cea mai scumpă scroafă a fost plătită cu 5000 Lei.

Apresiasi după datele culese dela manipulantul biletelor de vite, cumpărătorii provin aproape exclusiv din județele aparținătoare Directoratului VII. Se pare apoi că nu toate vânzările au fost declarate la biroul târgului, datorită faptului că vânzătorii trebuiau să plătească câte 4% din prețul vânzării pentru fondul târgului.

Am remarcat că mai mulți crescători au plecat dela târg fără să declare efectuarea vânzării, urmând ca transcrierea să se facă mai pe urmă în comuna lor, operație prin care au oprit pentru ei înșiși câte 6—8000 Lei. Mai reținem că chiar în clipa în care facem această dare de seamă,

suntem incunoscințați asupra unui caz mai interesant chiar decât cel de mai sus și anume; că unui comercianți italieni au cumpărat două vagoane de bovine pentru export, dar au plecat dela târg fără să achite cotizația de 4%. Aceasta cu gândul ca transcrierea biletelor de vite să o facă în ziua următoare, sau chiar la domiciliul vânzătorilor.

Aceste date sunt foarte interesante, mai cu seamă dacă ne servim de ele ca de o indicație pentru viitor. Ele arată că ținând seama de faptul că majoritatea crescătorilor noștri este formată din mici agricultori, — lipsiți de capital, în special în timpurile de astăzi, — ar fi mult mai potrivit ca după vânzări să nu se mai încasaze nici-o cotizație, creându-se astfel posibilitatea de-a se cu. oaște exact rezultatul tranzacțiilor comerciale.

În aceia ce privește cererea cea mai mare, de aceasta s'au bucurat indeosebi taurii și vierii. În tot cazul însă, dacă ținem seama de faptul că târgul de animale de reproducție din Limișoara este primul de acest fel, fără tradiție, deci fără ca lumea să fie obișnuită cu el, rezultatul este foarte bun și ne îndreptește să avem speranța că dacă el va fi continuat și în viitor, își va câștiga o reputație ce va fi recunoscută de toată lumea.

Ecouri politice.

Partidele de opoziție se prăgăesc a critica condițiile împrumutului obținut. Că aceste critice vor fi lipsite de orice baze serioase nici nu ne îndoim. Cunoscând demersurile suferane ce s'au făcut pentru împiedecarea contractării împrumutului și fiind știut că dela nereușita lui aștept au căderea guvernului, își poate închipui oricine ce crudă lovitură le este faptul că împrumutul a fost totuși încheiat și că guvernul național-țărănesc consecvent programului său va realiza astfel și creditul agricol și banca de agricultură cari constituiau niște puncte cardinale programatice de partid. Liberalii și averescanii se văd astfel la un greu impas, intrucât motivele pentru cari le conveneau să atace guvernul, prin obținerea împrumutului au dispărut. Guvernul a știut să înfrunte toate neajunsurile ca la timp oportun să poată veni în ajutorul țărânilor cu creditele etnice necesare renașterii agriculturii.

Prezența în țară, de scurtă durată a d-lui Titulescu este viu comentată de opoziție. Temerea de formarea unui guvern de concentrare pare să fi cuprins puternic pe fruntașii liberali și averescani, cari își văd

astfel periclitată orice eventualitate de apropiată guvernare. De fapt nu e nici un motiv de îngrijorare căci sosirea în țară a D-lui Titulescu este în legătură cu politica noastră externă și cu creditul agricol internațional. Asupra celui din urmă d. Titulescu s'a declarat pe deplin mulțumit, afirmând că Uniunea europeană a acceptat propunerile d-sale și că chestiunea este în studiul organelor tehnice ale Societății Națiunilor. Dsa a mai declarat că proiectele statutelor sunt terminate și vor fi supuse aprobării în conferința uniunii din luna Mai a. c.

D. ministru de agricultură V. Madgearu a elaborat un proiect de lege pentru modificarea unor articole din legea agrară a vechiului regat. Proiectul d. vechiului lege s'ar aplica pe întreaga țară. Esențialele modificări prevăzute în acest proiect sunt că se desființează comisile agricole și lucrările vor trece în competența instanțelor ordinare judecătorești, realizându-se și astfel importante economii bugetare. Cu corespunderea adevărului că noua lege ar intenționa depozitarea țărânilor de pământurile ca i odată li sau dat prin o hotărâre definitivă.

D. ministru Popovici despre împrumut.

— Împrumut e de peste 8 miliarde lei aur. —

Săptămâna din urmă ne-a adus veste încheerii împrumutului. D. Mihai Popovici, grație stăruinței d-sale fără odihnă, a reușit ca împrumutul să fie încheiat în condiții favorabile. Toate mănăvrările puse la cale de averescanii prin mijlocirea d-lui Buriloianu, Guvernatorului băncii naționale, de a pune pi-deci realizării împrumutului au fost descoperite și oprite de vreme. Guvernul prin o măsură radicală care a dat de-adă de multă energie, a înălțat pe acest sabotor, exponent politic al averescanilor și l-a înlocuit cu d. Angheliescu, fost subsecretar de stat la interne și un precept financiar. Cauzele demisiei d-lui Buriloianu sunt cunoscute: guvernul aflase că a

trimis băncii naționale franceze telegramme nefavorabile încheerii împrumutului.

D. Ministru de finanțe Mihai Popovici fiind întrebat asupra felului cum s'ar repartiza suma împrumutului, d-sa a declarat că: suma totală a împrumutului este de 50 milioane dolari, ceace face peste 8 miliarde lei aur. Din acest împrumut se va da 200 milioane franci francezi pentru creditul agricol; 200 milioane franci pentru înființarea băncii naționale de agricultură; 250 milioane franci pentru căile ferate; 220 milioane franci pentru șosele; 200 milioane franci fond de trezorerie.

Dl. Ministru Bocu, intervine în chestia moratorului băncii »Victoria«

Se apropie ultimele clipe, când moratoriu solicitat de banca »Victoria« mai poate fi dat. Durere, sunt încă aproape 50 mil. Lei depuneri, pentru cari nu s'a dat moratoriu, și cum în ultimele zile nu s'au semnat decât sume mici, Dl. Ministru Bocu, care urmărește cu viu interes fazele acțiunii moratorului, s'a simțit dator să intervină cu toată autoritatea D-sale oficială. Dsa a trimis scrisori personale tuturor capilor autorităților, cari au depuneri, fără să fi dat moratoriu; a mai trimis apoi circulară tuturor funcționarilor publici, cari nu au dat moratoriu pentru depunerile lor pro-

prii, — stăruind pe lângă toți să semneze moratoriu.

Intervenția dlui Bocu este foarte binevenită și justifică perfect atitudinea altruistică luată de ziarul nostru în această chestiune, pe care am judecat-o atât de obiectiv și simpatetic. Ne folosim de ocazie, pentru a adresa din nou deponenților rugămintea, făcută în interesul economic românesc al acestui județ, — să semneze moratoriu căci altcum banca se prăbușește și sub ruinele ei se va prăvăli și averea deponenților, depusă la banca »Victoria«.

Cele zece porunci ale ocrotirii păsărilor în agricultură.*

1. Nu te atinge de pasări și nu lăsa nici pe alții să le atingă pentru că pasările au încă destui dușmani chiar și în afară de om.

2. Iubește pasărea, pentru că pasărea e chemată spre fericire și tu însăși vei fi fericit, dacă vei favoriza fericirea ei, pentru că cine iubește pasărea și floarea acela nu poate fi om rău.

3. Învață a iubi și a cânta dela pasăre, pentru că dragostea de feme-iușcă a pasărei e sublimă, pentru că pasărea părinte care și crește puii se sacrifică până la infinit și pentru că cântecul de pasăre este muzica cea mai admirabilă, care acompaniază pornirea sentimentelor cele mai profunde de primăvară.

4. Niciodată să nu înveți dela pasăre răul excepțional, ci totdeauna binele general. De aceea întorcedeuna și în toate să fii numai bun cu pasările.

5. Ocrotește pasările folositoare, cuiburile și ouăle lor, în toate chipurile, pentru că pasărea insecticidă este un muncitor gratuit al agriculturii și favorizează majorarea producției, apărând cerealele de lăcuste și lavre, poamele de viermi.

6. Incubărirea păsărilor în scorburi favorizează-o prin așezarea de cuiburi artificiale, a aceloră în liber, prin planșă uni de protecție și prin cultivarea susținătoarelor de cuiburi din mănunchiuri de ramuri cu caliciu; limitează însă numărul vrăbiilor obrăsnice și a pisicelor pânditoare.

7. Dacă nu este în regiune isvor,

părau sau vre o altă apă naturală, atunci prin adăpătoare artificială pune la dispoziția păsărilor insetate, apă proaspătă.

8. Iarna în zilele de foamete, când pătura de gheață, straturi groase de zăpadă și hiciură acopere hrana naturală, să dai păsărilor alimente pregătite din sămânțe uleioase, boabe și seu prin instalații alimentare, ridicate încă de cu toamnă în locuri ferite de vânt, căci numai astfel le vei putea scapa dela moarte.

9. Ridică arma numai asupra păsărilor care se pot vâna conform legii, a păsărilor răpitoare foarte strâncioase și asupra dușmanilor patrupezi a păsărilor folositoare, dar nu lua la țintă pasările nevinovate, pentru că sunt de ajuns exemplarele din natură și muzee și nu i neapărăta nevoie, ca ele să sporească și colecția ta personală.

10. Dacă bătlanul, șoimul, vulturul sau vre o altă comoară nobilă a naturii pornită peirii o va aduce către tine aripa-i oscilatoare, stăpânește-ți pasiunea de vânător și renunță la splendidul trofeu iar în loc de a tra ge cu arma salută cu onor pasărea princiară pentru că și posteritatea tărie să-ți admire gestul generos față de acest decor atât de apreciat al ornitologiei noastre românești.

*Din cartea „Ocrotirea păsărilor“, a d-lui N. Popescu, directorul camerei agricole din Arad

Știri mărunte.

Reuniunea Femeilor Române din Arad aranjează Duminică la 22 Martie ora 6 p. m. un ceai în Sala Prefecturii Județului, al cărui venit este destinat pentru instalarea iconostasului din capela spitalului județean. Prețul de intrare Lei 40 de persoană.

D. Iuliu Maniu șeful partidului național-țărănesc se întoarce în țară peste două săptămâni. Dsa este în călătorie în sudul Franței. Actualmente dsa este pe deplin sănătos și complet restabilit.

D. Titulescu a sosit în țară în cursul zilei 15 Martie, în interes de serviciu. Dsa ca ministru plenipotențiar la Londra, va sta câteva zile în țară pentru a informa pe M. S. Regele și guvernul.

Di M. Popoviciu, Ministerul finanțelor a fost primit în audiență de către M. S. Regele, făcând suveranului o lungă expunere asupra activelor și condițiilor impr mutului.

Suntem informați că Banca Națională va reduce încurând scontul cu 1. sau 2 procente.

In 17 Martie s'a depus la Camera proiectul de lege pentru crearea Societății de credit agricol ipotecar a României. Capitalul inițial este de Lei 330 milioane. Societatea va lua ființă imediat după promulgarea legii și îndată ce se va constitui, se va emite o primă tranșă de obligațiuni pe care o preia statul din imprumul de dezvoltare, din care este rezervat pentru acest scop aproape un miliard și jumătate Lei.

Teatrole.

Omul și mărtoaga de Ciprian
Comedia lui Ciprian e a doua saia la Arad. Intretimp faima ia crescut foarte mult prin discuțiile asupra patimității ei, și prin succesul obținut la Berlin, unde a fost jucată anul trecut.

Soc etatea Anonimă de Electricitate din Ineu, Județ I Arad.

Convocare.

Domnii acționari a Societății sunt invitați, conform dispozițiilor statutare, la a treia **Adunare generală Ordinară**, care se va ține în 1 Aprilie 1931 la ora 4 după masă în Sala de ședință a Primăriei Ineu, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea Adunării și constituirea biroului.
2. Raportul Consiliului de Administrație și a Comisiunii de Cenzori, prezentarea bilanțului pe anul 1930 și darea absoluturului.
3. Destinarea profitului curat.
4. Modificarea Art. 7. din Statutele Societății referitor la Capitalul social.
5. Alegerea Comisiunii de Cenzori pe anul 1931 de gestiune.
6. Eventuale propuneri anunțate Direcției în scris și cu 8 zile înainte de Adunarea Generală.
7. Inchiderea Adunării.

Adunarea Generală poate decide valabil dacă acționarii prezenți reprezintă cel puțin jumătate din capitalul social. În contrazarc Adunarea Generală se amână fără nouă convocare pe ziua de 8 Aprilie 1931 la ora 4 după masă la Primăria Ineu, când Adunarea va putea decide valabil asupra chestiunilor cuprinse în ordinea de zi, oricare va fi capitalul reprezentat.

Ineu, în ședința Consiliului de Administrație din 27 Februarie 1931.

Consiliul de Administrație.

Bilanțul încheiat la 31. Decembrie 1930.

Active: Cassa în numerar și disponibil la Banca Marmorosch 15.406.70. Investire: 2.100.000.— Marfă în magazină: 163.363.— Contori închiriați: 116.060.— Debitori: 68.217.— Capital neachitat: 73.891.— Total: 2.536.937.70.

Passive: Capital: 1.800.000.— Fond de rezervă: 39.217.16. Spese de fondare: 48.981.— Creditori: 544.846.94. Cauție pentru contori închiriați: 83.650.— Profit net: 20.242.60 Total: 2.536.937.70.

Contul profit și pierdere încheiat la 31. Decembrie 1930.

Debit: Salarii 212.100.— Cheltuieli: 49.519.50 Int rese: 43.270.40 Chirie: 17.500.— Amortizări după contori: 20.471.— Amortizări după Investire: 187.695.— Profit net: 20.242.60, Total: 550.798.50.

Credit: Venitul din magazie: 11.108.— Venitul de consumație: 539.690.50 Tot l: 550.798.50.

Ineu, la 31. Decembrie 1930.

Stefan Burian contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

A. Oanea, președinte, P. Dârlea, vicepreședinte, Dr. Teodor Burdan, Eugen Feier, George Cs. Căprariu, Ignatie Vârtes, Ing. Georghe Sincal director executiv, Virgil Antonescu, Nicolae Valea primar.

COMISIUNEA DE CENZORI:

Dr. Ionel Hârduțiu președinte, Geza Pless, Constantin Miclăuș, Paul Nagy, Alexandru Scheer.

SOC ETATEA ANONIMA INDUSTRIALĂ ARAD BRAD. (S. I. A. B.)

Convocare.

Domnii acționari ai Soc. An. Industrială Arad-Brad, sunt convocați în adunarea generală extraordinară pentru ziua de 2 Aprilie 1931 ora 10 a. m. la sediul societății în Arad, B. lev. Regel Ferdinand No. 4 etaj II. spre a delibera asupra următoarei:

ORDINE DE ZI:

1. Raportul Consiliului de Administrație asupra tratativelor de vânzare a Fabricii de ciment din Gura Honț, proprietatea societății și susținerea proiectului convenției de vânzare.

2. Autorizarea de a se încheia vânzarea și împuternicirea a doi administratori de a semna actul, de a încasa sumele prevăzute în el și de a îndeplini toate formalitățile pentru perfectarea transmisiei de proprietate și posesiuni.

3. Revenirea asupra deciziei adunării generale din 1926 în privința folosirii liniilor și din 1925 în privința impozitului pe dividende.

4. Rezolvarea demisiunii D-lui membru în Consiliu Aurel Birtolon și completarea Consiliului.

Vor putea lua parte la adunarea generală toți acționarii, cari au depus acțiunile spre verificare fie la Arad, fie la Budapesta, certificatele de depunere servind de legitimație.

Dnii acționari, cari n'au depus acțiunile până azi, le vor putea depune până cel puțin cu 3 zile înainte de adunare.

Acționarul își exercită dreptul său de a discuta și vota în adunarea generală personal, sau printr'un alt acționar, ca mandatar al său. Mandatarul trebuie să semneze cu mâna proprie mandatul său împuternicirea ce dă. În afară de mandatarii legali, nimeni nu poate fi mandatar decât pentru o persoană. Mondatele sau împuternicirile de vot trebuie depuse la sediul societății cu cel puțin 5 zile înainte de data fixată pentru adunare.

Consiliul de administrație.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria Municipiului Arad, în ziua de 3 Aprilie 1931, ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic Ușa Nr. 104 a doua licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în Art. 88—110 din legea contabilității publice, — pentru furnizarea alor 221 (două sute douăzeci și una) vagoane cărbuni de piatră necesari Uzinelor municipiului Arad la fabricarea gazului.

Conurenții pentru a fi admiși la licitațiune trebuie să depună în fața Comisiunii de licitații deodată cu oferta și garanția prevăzută în caetul de sarcini, în numerar sau hârtii de valoare garantate de Stat.

Caetul de sarcini și condițiile de licitații se pot vedea în Camera Nr. 104 a primăriei în orele de serviciu, Arad, la 12 Martie 1931.

Primăria Municipiului Arad Nr. 7. 182/1931.

De vândut ori închiriat casă în Gai str. Fântânei No. 108. Condițiuni favorabile. Informațiuni la dr. Ōrfi str. Eminescu 17.